

Mot.
1989/90
Ju608–610

Motion till riksdagen

1989/90:Ju608

av Bengt Silfverstrand m.fl. (s)

Påföljden för rattfylleri

Det är ett välkänt faktum att människor som döms till fängelse för rattfylleri ofta har mycket grava och djupgående alkoholproblem. Erfarenheterna visar också att fängelsevistelsen för dessa människor inte medverkar till någon bestående lindring av deras alkoholism.

Från samhällets sida har i olika sammanhang uttalats en vilja att minska antalet rattfylleridömda i våra fängelser. Det borde därför ur såväl individens som ur samhällets synvinkel vara en betydligt bättre lösning att personer som ertappas för rattfylleri får möjlighet att genomgå någon form av behandling. Innebörden av detta skulle vara att domstolen beaktar möjligheterna till s.k. kombinerad påföljd, d.v.s. skyddstillsyn, böter och *skyldighet* att delta i ett behandlingsprogram.

Flera frivårdsdistrikt har tagit fram olika modeller för arbete med skyddstillsynsdömda rattfyllerister i syfte att skapa ett trovärdigt alternativ till fängelse. Ett sådant intressant och efterföljansvärt exempel är det projekt som Skyddsvärnet i Göteborg bedrivit tillsammans med frivårdsdistrikten med särskilda medel beviljade av kriminalvårdsstyrelsen.

Projektet innebär att rattfylleridömda med utredda, konstaterade och erkända alkoholproblem utan pågående behandlingskontakt erbjuds delta i ett behandlingsprogram. Ett sådant program innefattar enskilda samtal med handläggare, deltagande i informations- och samtalsgrupp samt fortlöpande kontakt med läkare. *Alla moment är obligatoriska.*

Om den rattfylleridömda är motiverad att delta i programmet föreslås tingsrätten döma vederbörande till skyddstillsyn med föreskrift att underkasta sig de villkor som är en förutsättning för programmet. En tydlig sanktionstrappa är angiven och före domen får den som begått rattfylleribrottet ifråga underteckna förslag till föreskrift.

Ett par hundra personer har sedan projektet startades i november 1985 dömts att ingå däri. Arbetet som kunnat bedrivas helt inom frivårdsdistriktens ordinarie verksamhet har väckt intresse utanför kriminalvården, bl.a. hos trafiksäkerhetsverket.

Da samhällets målsättning uppenbarligen är att minska antalet rattfylleridömda i anstalter och samtidigt ge människor med alkoholproblem en reell chans till rehabilitering borde det vara synnerligen angeläget att införa ett system med s.k. kombinerad påföljd som huvudregel vid rattfylleridomar.

Vid behandlingen av motion 1988/89:Ju606 (bet. 1989/90:JuU2) hänvisade justitieutskottet till de möjligheter som förslag i prop. 1989/90:2 öppnar att i större utsträckning använda påföljder som inte innebär frihetsberövande. Vi är väl medvetna om detta liksom att det inom kriminalvården redan finns utvecklade kurser och erfarenheter från området.

I realiteten är det dock endast i begränsad utsträckning som kombinerad påföljd tillämpas i praktiken. Mot bakgrund av de goda erfarenheter som bl. a. justitieutskottet bekräftar vad gäller sådan kombinerad påföljd, och det förhållandet att systemet inte fått tillräcklig genomslagskraft i det praktiska tillämpningsarbetet talar enligt vår mening starka skäl för att det i ett riksdagsbeslut skall fastställas att skyddstillsyn i kombination med behandlingsprogram skall bli huvudregel vid rattfylleribrott.

Hemställan

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen hos regeringen begär förslag innebärande att skyddstillsyn i kombination med behandlingsprogram blir huvudregel vid rattfylleribrott.

Stockholm den 17 januari 1990

Bengt Silfverstrand (s)

Marianne Carlström (s)

Karin Wegestål (s)

Nils T Svensson (s)

Jan Andersson (s)

Mot. 1989/90
Ju608